

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

**ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ
РЕВИЗИЈИ**

*ИНСТИТУТА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2021. ГОДИНУ*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ

О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

**ИНСТИТУТА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2021. ГОДИНУ**

Број: 04-16-1-1016/22

Сарајево, јул 2022. године

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	3
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	3
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	5
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	7
1.	КРИТЕРИЈУМИ	7
2.	РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	7
3.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	8
3.1.	Организација и руковођење	9
3.2.	Финансијско управљање и контрола	9
3.3.	Интерна ревизија	10
4.	БУЏЕТ	10
5.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	11
5.1.	Преглед расхода и издатака из буџета	11
5.1.1.	Бруто плате	11
5.2.	Преглед прихода и примитака	12
5.3.	Биланс стања	12
6.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА	12
7.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	13
8.	КОМЕНТАРИ	15
	ПРИЛОЗИ	15

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Института за стандардизацију Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Институт)** која обухватају: биланс стања на 31.12.2021. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Института приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2021. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)¹. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од **Института** у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство **Института** је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета

¹ Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквир професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквира (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе јесу ли финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донесене на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједи основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност коришћених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и одражавају ли финансијски извјештаји трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

С руководством комуницирамо у вези с, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези с ревизијом финансијских извјештаја **Института** за 2021. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Института за 2021. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од **Института** у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње²

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- *Правилник о унутрашњој организацији Института није усклађен с одлукама Савјета министара БиХ (тачка 3.1 Извјештаја);*
- *Недостатке везане за провођење процедура јавних набавки, односно досљедну примјену Правилника о поступку директног споразума (тачка 7. Извјештаја).*

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство **Института** је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу с прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврховито и законито коришћење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

² Одјељак којим ревизор скреће пажњу корисницима извјештаја на питања која су презентована или објелодањена у информацијама везаним за предмет ревизије, а које су, према ревизоровој професионалној просудби, јако важне за разумијевање таквих информација од стране корисника извјештаја; у ревизионој пракси овај одјељак се назива још и 'истицање питања'.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе јесу ли активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе користе ли се средства за одговарајуће намјене и је ли пословање **Института**, према дефинисаним критеријумима, усклађено с релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 27.07.2022. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с.р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Јасмин Пилица, с.р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Ранко Крсман, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. КРИТЕРИЈУМИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило јесу ли предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, у складу с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За обављање финансијске ревизије коришћени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020. годину³
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Одлуке о привременом финансирању институција БиХ за 2021. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ.

2. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Канцеларија за ревизију је у извјештају о финансијској ревизији Института за 2020. годину дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и позитивно мишљење на усклађеност са законима и другим прописима, са скретањем пажње на неусклађеност правилника о унутрашњој организацији Института с важећим одлукама Савјета министара БиХ, слабости у вези с процесом успоставе свеобухватног система финансијског управљања и контроле и слабости везане за провођење процедура јавних набавки, односно досљедну примјену Правилника о поступку директног споразума. У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости.

Институт је поступио у складу с чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ и извјестио нас о предузетим активностима на реализацији датих препорука у Извјештају о обављеној финансијској ревизији за 2020. годину.

На основу увида у предузете активности, у наредној табели (Табела 1.) дат је осврт на реализацију претходно датих препорука.

³ Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2021. годину није усвојен тако да је финансирање институција у 2021. години вршено сходно одлукама о привременом финансирању донесеним на основу одобреног буџета за 2020. годину (Службени гласник БиХ, број 46/20).

За означавање статуса препорука у погледу њихове реализације коришћени су сљедећи симболи:

✓ реализоване препоруке, ● препоруке чија је реализација у току, ✗ нереализоване препоруке, ② препоруке које нису могле бити оцијењене у ревидираном периоду.

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2020. годину	Оцјена реализације препорука из извјештаја за 2020. годину	Статус
1.	Институт је обавезан ускладити Правилник о унутрашњој организацији с Одлуком о принципима за утврђивање унутрашње организације органа управе БиХ и Одлуком о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних мјеста у институцијама БиХ.	Институт није усагласио Правилник о унутрашњој организацији с Одлуком о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних мјеста у институцијама БиХ и Одлуком о принципима за утврђивање унутрашње организације органа управе БиХ.	✗
2.	Институт је у обавези да оконча активности на успостављању свеобухватног система финансијског управљања и контроле те извршава обавезе прописане актима надлежних институција, а у складу с важећим прописима.	Нису окончане активности на успостављању свеобухватног система финансијског управљања и контроле.	✗
3.	Препоручујемо Институту да приликом сачињавања годишњег извјештаја досљедно примјењује инструкције Министарства финансија и трезора БиХ.	Институт је у текстуалном дијелу финансијског извјештаја образложио остварене приходе у складу са захтјевима из инструкције Министарства финансија и трезора БиХ.	✓
4.	Институт би требао детаљно анализирати ангажман лица путем уговора о дјелу, а посебно за послове који представљају редовне послове из домена рада Института и за које институт већ има запослена лица.	Институт је и у 2021. години наставио са ангажовањем лица путем уговора о дјелу и уговора о ауторском дјелу за послове који су систематизовани и спадају у редовне послове Института.	✗
5.	Институт је у обавези за набавку услуга процијењене вриједности до 6.000 КМ проводити процедуре избора добављача у складу с Правилником о поступку директног споразума, поштујући темељне принципе Закона о јавним набавкама.	Институт нити у 2021. години за поједине набавке није проводио процедуре избора добављача у складу с Правилником о поступку директног споразума.	✗

Табела 1. Преглед реализације препорука

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Институт је одговоран за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

3.1. Организација и руковођење

Унутрашња организација Института уређује се Правилником о унутрашњој организацији који доноси директор Института, уз сагласност Савјета министара БиХ. Правилником о унутрашњој организацији из 2006. године, у Институту су предвиђена 52 радна мјеста.

Институт још увијек није усагласио властити Правилник о унутрашњој организацији с одредбама Одлуке о принципима за утврђивање унутрашње организације органа управе БиХ⁴ и Одлуке о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних

Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Instituta nije usaglašen s odlukama Savjeta ministara BiH koje su u primjeni od 2013. godine.

мјеста у институцијама БиХ⁵. Наиме, институције Савјета министара БиХ су биле у обавези да до краја априла 2014. године ускладе правилнике о унутрашњој организацији с наведеним одлукама. Иако је рок за усаглашавање Правилника Института с одлукама Савјета министара БиХ давно истекао, Институт по овом питању у 2021. години, као нити претходних година, није предузимао конкретне активности на усаглашавању унутрашње организације с важећим одлукама Савјета министара БиХ. Дакле, можемо констатовати да је цјелокупна процедура практично још увијек на самом почетку.

ПРЕПОРУКА 1

Институт је дужан предузети мјере из своје мјеродавности у циљу усаглашавања Правилника о унутрашњој организацији с Одлуком о принципима за утврђивање унутрашње организације органа управе БиХ и Одлуком о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних мјеста у институцијама БиХ⁶.

Институтом руководи директор који представља и заступа Институт. Директор Института има замјеника, који га замјењује ако он није у могућности извршавати своје овласти и обавезе. Директора и замјеника директора именује Савјет министара БиХ, по претходно прибављеном мишљењу Агенције за државну службу БиХ. Мандат директора и замјеника директора Института траје пет година. Савјет министара БиХ је 30.5.2017. године именовao директора Института, док је замјеника директора именovala Агенција за државну службу БиХ по службеној дужности 23.12.2019. године, наконведеног јавног конкурса.

У складу са Законом о стандардизацији БиХ, у оквиру Института дјелује Савјет за стандардизацију БиХ као стручно савјетодавно тијело које усмјерава развој дјелатности Института. Савјет министара БиХ је 22.6.2017. године именовao чланове Савјета за стандардизацију БиХ (25 чланова) на период од четири године.

3.2. Финансијско управљање и контрола

Институт још увијек није у цијелости успоставио систем финансијског управљања и контроле у складу са Законом о финансирању институција БиХ⁷, Приручником за

⁴ Службени гласник БиХ број 30/13

⁵ Службени гласник БиХ број 30/13, 67/15 и 51/18

⁶ Препорука се односи на усклађеност и понавља се

⁷ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ.

Иако су утврђени пословни процеси и мапе пословних процеса те дијаграми тока по организационим јединицама, Институт још увијек није утврдио и процијенио ризике за пословне процесе и контроле које умањују ризике. Такође, Институт није донио годишње акционе планове за успоставу и унапређење система интерних финансијских контрола за 2021. годину у складу с Оперативним годишњим акционим планом Стратегије развоја система интерних финансијских контрола у институцијама БиХ. Надаље, Институт није успоставио регистар ризика и систем извјештавања руководиоца институције о најзначајнијим ризицима те није дефинисао обавезе руководиоца на свим нивоима за успостављање, развој и провођење система финансијског управљања и контроле.

ПРЕПОРУКА 2

Институт је у обавези окончати активности на успостављању свеобухватног система финансијског управљања и контроле те извршавати обавезе прописане актима надлежних институција, а у складу с важећим прописима⁸.

3.3. Интерна ревизија

У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ⁹ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ¹⁰, Институт не испуњава услове за успоставу властите јединице интерне ревизије. Интерну ревизију у Институту би, према напријед наведеним прописима, требало обављати Министарство спољне трговине и економских односа БиХ. Констатовано је да Јединица интерне ревизије Министарства спољне трговине и економских односа у 2021. години није планирала интерну ревизију у Институту.

4. БУЏЕТ

Закон о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину није усвојен. У таквим околностима Савјет министара БиХ је, на основу одредби Закона о финансирању институција БиХ, на кварталном нивоу, доносио током године одлуке о привременом финансирању¹¹ користећи као основ одобрени буџет за 2020. годину.

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2020. годину¹², Институту су одобрена средства у укупном износу од 1.394.000 КМ (текући издаци 1.329.000 КМ и капитални издаци 65.000).

Институту су, у складу с одлукама о привременом финансирању, кроз оперативне планове буџета у 2021. години одобрена средства у укупном износу од 1.329.000 КМ. Средства за капиталне издатке нису била расположива због услова привременог

⁸ Препорука се односи на усклађеност и понавља се

⁹ Службени гласник БиХ, број 27/08 и 32/12

¹⁰ Службени гласник БиХ, број 49/12 и 69/12

¹¹ Службени гласник БиХ, број 1/21, 22/21, 44/21 и 63/21

¹² Службени гласник БиХ, број 46/20

финансирања институција БиХ. Укупна реализација средстава одобрених на основу одлука о привременом финансирању у 2021. години износи 1.311.587 КМ.

Министарство финансија и трезора БиХ је, на основу захтјева Института, донијело одлуку о реструктурисању расхода Института у укупном износу од 40.000 КМ. Одлуком су повећана расположива средства на позицији бруто плата и накнада (30.000 КМ), накнада трошкова запослених (2.000 КМ) и уговорених и других посебних услуга (8.000 КМ), а умањена средства на позицији путних трошкова (30.000 КМ), унајмљивања имовине и опреме (3.700 КМ), трошкова текућег одржавања (3.300 КМ) и трошкова осигурања (3.000 КМ).

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Институт је сачинио Годишњи финансијски извјештај за 2021. годину и доставио га мјеродавним органима и институцијама у складу с важећим прописима и у утврђеном року. Годишњи извјештај је сачињен у складу с Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Инструкцијом за сачињавање годишњег извјештаја о извршењу буџета буџетских корисника за период 01.01. - 31.12.2021. године. Институт је у забиљешкама уз финансијске извјештаје образложио билансне позиције и извршење буџета по свим позицијама.

5.1. Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама-збирно, у периоду од 01.01. до 31.12.2021. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 1.311.587 КМ, што је за око 60.000 КМ мање у односу на претходну годину.

Финансијски значајни расходи из буџета за непосредну потрошњу односе се на: бруто плате (1.034.930 КМ), накнаде трошкова запослених (147.615 КМ) и уговорене и друге посебне услуге (53.701 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

5.1.1. Бруто плате

Бруто плате и накнаде из плата на 31.12.2021. године исказане су у износу од 1.034.930 КМ, од чега нето плате и накнаде износе 631.162 КМ, а порези и доприноси 403.768 КМ. Бруто плате и накнаде су за око 26.000 КМ веће у односу на претходну годину. Просјечно су у 2021. години у Институту исплаћене бруто плате за 40 запослених.

Распоређивање запослених унутар платних разреда: У 2021. години Институт је наставио с примјеном Методологије за распоређивање запосленог унутар платног разреда¹³ те је 27 запослених напредовало унутар платних разреда и то 19 лица на основу оцјене рада и осам лица на основу стицања вишег степена стручног звања. Током ревизије нису констатоване недоследности нити потешкоће у примјени Методологије.

¹³ Службени гласник БиХ, број 6/12 и 76/20

5.2. Преглед прихода и примитака

Институт остварује приходе на основу продаје стандарда, стандардизацијских докумената, посредовањем у продаји међународних, европских и националних стандарда других земаља, продајом BAS стандарда, каталога, реализацијом информационих услуга те пружањем услуга сертификавања у ЕХ-подручју (подручје испитивања и сертификавања протуексплозијских заштићених уређаја). Институт је у 2021. години планирао остварити укупно 250.000 КМ прихода. Због ситуације узроковане појавом коронавируса дошло је до пада господарске активности, што је имало за посљедицу и мање приходе Института.

Укупно остварени приходи с 31.12.2021. године износе 145.912 КМ. Од овог износа, приход у износу од 139.852 КМ се односи на приходе од властите дјелатности и то приходе од продаје стандарда у износу од 106.587 КМ, приходе на основу издавања потврда о идентичности стандарда 551 КМ и приходе од ЕХ-комисије у износу од 32.714 КМ. Остатак прихода од 6.060 КМ се односи на уплате административних такси.

5.3. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2021. године у активи су исказана краткорочна потраживања у укупном износу од 1.615 КМ и неотписана вриједност сталних средстава у укупном износу од 132.097 КМ.

У пасиви су исказане краткорочне текуће обавезе у износу од 10.806 КМ, обавезе према запосленима за бруто плату за децембар 2021. године (93.245 КМ), краткорочна разграничења (1.615 КМ) те извори средстава у износу од 132.097 КМ. Краткорочне обавезе се највећим дијелом односе на обавезе према добављачима (8.278 КМ).

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

6. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА

Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2021. годину није усвојен. Према Закону о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020. годину, Институту је одобрено 40 запослених. На 31.12.2021. године, Институт је имао 40 запослених, од чега је 36 запослено на неодређено вријеме, а четири лица на одређено вријеме¹⁴.

У периоду од 01.01. до 31.12.2021. године, радни однос престао је за двоје запослених, због стицања услова за старосну пензију и отказа уговора о раду. Два запослена су интерно премјештена с једног радног мјеста на друго радно мјесто која припадају истом нивоу радног мјеста и истом платном разреду. У Институту су два лица на неплаћеном одсуству, због школовања и болести ужег члана обитељи.

Институт је извршио оцјењивање државних службеника и запосленика. Извјештаје о оцјењивању државних службеника Институт је прослиједио Агенцији за државну службу БиХ.

Пријем запослених на одређено вријеме: У Институту су током 2021. године била ангажована два лица путем уговора о раду на одређено вријеме на период од три мјесеца у два наврата, без расписивања јавног огласа и без прекида између уговора. Законом о

¹⁴ Подаци из обрасца 4.1. финансијских извјештаја

раду у институцијама БиХ¹⁵ у члану 9. је дефинисано да се наведено запошљавање може вршити само до три мјесеца када због журности обављања посла, изненадног повећања обима посла и изненадног одсуства запосленика није могуће правовремено провести јавни оглас. Узимајући у обзир наведену одредбу Закона о раду у институцијама БиХ, нисмо се увјерили како су у конкретним случајевима били испуњени услови за ангажовање лица без расписивања јавног огласа.

ПРЕПОРУКА 3

Институт је дужан да запошљавање врши у складу са Законом о раду у институцијама БиХ, поштивајући принципе законитости и транспарентности¹⁶.

Уговори о дјелу: Издаци на основу уговора о дјелу у 2021. години су реализовани у нето износу од 18.400 КМ, што је за 13.100 КМ више него претходне године. Планирани буџет за ове намјене износио је 18.500 КМ, а издаци по овом основу исплаћени су на мјесечном нивоу у распону од 400 КМ до 3.000 КМ.

Поступцима ревизије утврђено је да је Институт и током 2021. године ангажовао, углавном у континуитету и без транспарентних процедура ангажовања, два лица на основу уговора о дјелу за послове који су систематизовани важећим правилником о унутрашњој организацији Института. Тако су нпр. ангажована лица за одржавање информационог система Института те друге информатичке послове, иако у Институту постоји Одјељење за информациону подршку. Сматрамо како овакво континуирано ангажовање нема карактер уговора о дјелу за које се у правилу исплаћује једнократна накнада. Такође, на основу уговора о ауторском дјелу на пословима лекторисања је ангажовано пет лица, иако је у Институту систематизовано и попуњено радно мјесто стручног сарадника за лекторисање.

ПРЕПОРУКА 4

Институт ангажовање на основу уговора о дјелу и уговора о ауторском дјелу треба вршити само у изузетним случајевима за конкретне послове који нису редовни и систематизовани¹⁷.

7. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Институт је током године доносио кварталне планове набавки, како је прописано Законом о јавним набавкама¹⁸. Комисије за провођење поступака јавних набавки су именоване одлуком директора Института на кварталном нивоу, са задатком да припремају тендерску документацију, врше евалуацију понуда, као и друге послове и задатке везане за провођење поступака јавних набавки.

Према презентованим подацима¹⁹, Институт је у 2021. години провео десет поступака јавних набавки. Од наведеног броја, Институт је провео један конкурентски поступак у вриједности од 7.692 КМ и девет поступака набавки путем директног споразума укупне

¹⁵ Службени гласник БиХ, број 26/04, 7/05, 48/05, 60/10, 32/13 и 93/17

¹⁶ Нова препорука која се односи на усклађеност

¹⁷ Препорука се односи на усклађеност и понавља се

¹⁸ Службени гласник БиХ, број 39/14

¹⁹ Подаци из табеларних прегледа сачињених за потребе ревизије.

вриједности од 29.957 KM. Након претходно проведених поступака, укупна вриједност закључених уговора износила је 37.650 KM. На основу ревидираних процедура јавних набавки и то конкурентског поступка за набавку авио-карти у вриједности од 7.692 KM и једног директног споразума укупне вриједности 4.274 KM, нису уочене значајне неправилности и недостаци.

Поступцима ревизије установили смо да Институт нити у 2021. години за поједину робу и услуге, конкретније за набавку горива и набавку услуге брзог интернета, није провео процедуре јавних набавки, иако је то предвиђено Законом о јавним набавкама. Планирани износ за ове набавке је износио до 6.000 KM, за шта је Законом о јавним набавкама прописано да се проводи поступак директног споразума за набавку робе, услуга или радова, док је Правилником о поступку директног споразума дефинисан поступак јавне набавке робе, услуга и радова путем директног споразума.

ПРЕПОРУКА 5

Институт је дужан да за набавке процијењене вриједности до 6.000 KM проводи процедуре избора добављача у складу с Правилником о поступку директног споразума, поштујући основне принципе Закона о јавним набавкама²⁰.

²⁰ Препорука се односи на усклађеност и понавља се

8. КОМЕНТАРИ

Институт није у остављеном року доставио коментаре на Нацрт извјештаја о ревизији за 2021. годину, тако да овај Извјештај представља коначан извјештај, без корекција у односу на Нацрт извјештаја о ревизији за 2021. годину.

Ревизију у Институту за 2021. годину обавили су: Данијел Јозић - виши ревизор за финансијску ревизију (вођа тима), Срђан Крајишник – ревизор за финансијску ревизију (члан тима), Армин Кораћ – млађи ревизор за финансијску ревизију (члан тима).

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Данијел Јозић, с.р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Сњежана Баштинац, с.р.

**Руководилац Одјељења за
развој, методологију и контролу
квалитета финансијске ревизије**

Неџад Хајтић, с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2021. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2021. године

Табела III – Преглед прихода и примитака за 2021. годину

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2021. годину

Институт за стандардизацију БиХ

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Процент (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	1,329,000	0	1,329,000	1,311,587	99
Бруто плате и накнаде	1,010,000	30,000	1,040,000	1,034,930	100
Накнаде трошкова запослених	146,000	2,000	148,000	147,615	100
Путни трошкови	40,000	-30,000	10,000	8,980	90
Издаци телефонских и поштанских услуга	20,000	0	20,000	18,722	94
Издаци за енергију и комуналне услуге	0	0	0	0	0
Набавка материјала	26,000	0	26,000	21,348	82
Издаци за усл. превоза и горива	8,000	0	8,000	6,951	87
Унајмљивање имовине и опреме	9,000	-3,700	5,300	4,696	89
Издаци за текуће одржавање	18,000	-3,300	14,700	12,672	86
Издаци за осигурање	5,000	-3,000	2,000	1,972	99
Уговорене и друге посебне услуге	47,000	8,000	55,000	53,701	98
2. Капитални издаци	65,000	0	65,000	0	0
Набавка земљишта	0	0	0	0	0
Набавка грађевина	0	0	0	0	0
Набавка опреме	8,000	0	8,000	0	0
Набавка осталих сталних средстава	57,000	0	57,000	0	0
Реконструкција и инвестицијско одржавање	0	0	0	0	0
3. Текући грантови	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0
4. Буџет-непосредна потрошња(1+2+3)	1,394,000	0	1,394,000	1,311,587	94
5. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Новчане донације	0	0	0	0	
	0		0		
7. Програми посебне намјене	0	0	0	0	
			0		
8. Укупно (4+5+6+7)	1,394,000	0	1,394,000	1,311,587	94

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 28.02.2022. године.

Директор:
Александар Цинцар

Биланс стања на 31.12.2021. године

Институт за стандардизацију БиХ

Табела II

Опис	31.12.2021.	31.12.2020.	Процент (2/3*100)
1	2	3	4
1. Готовина, кратко. потраживања, разграничења и залихе	1,615	5,853	28
Новчана средства	0	0	100
Краткорочна потраживања	1,615	5,853	28
Краткорочни пласмани	0	0	
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
2. Стална средства	132,097	109,344	121
Стална средства	1,072,782	1,022,031	105
Исправка вриједности	940,685	912,686	103
Неотписана вриједност сталних средстава	132,097	109,344	121
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	133,713	115,197	116

3. Краткорочне обавезе и разграничења	105,666	204,116	52
Краткорочне текуће обавезе	10,806	28,774	38
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	93,245	96,952	96
Интерни финансијски односи	0	0	
Краткорочна разграничења	1,615	78,390	2
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	132,097	109,344	121
Извори средстава	132,097	109,344	121
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	

УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	237,764	313,460	76
------------------------------	----------------	----------------	-----------

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника неће бити уравнотежен (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило 28.02.2021. године

Директор:
Александар Цинцар

Преглед прихода и примитака за 2021. годину

Институт за стандардизацију БиХ

Табела III

Опис	Планирани износ	Измјене и допуне	Укупни планирани износ	Остварени износ	Процент (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Непорески приходи	250,000	0	250,000	145,912	58
Приходи од предузетничких активности и имовине и приходи од позитивних курсних разлика	0	0	0	0	
Накнаде и таксе и приходи од пружања јавних услуга	250,000	0	250,000	145,912	58
Новчане казне (непореске природе)	0	0	0	0	
2. Текући трансфери и донације	0	0	0	0	
Примљени текући трансфери од иностраних влада и међународних организација - донације из иностранства	0	0	0	0	
Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти	0	0	0	0	
Домаће донације	0	0	0	0	
3. Капитални примици	0	0	0	0	
Капитални примици од продаје сталних средстава	0	0	0	0	
Примици од финансијске имовине	0	0	0	0	
Примици од дугорочног задуживања	0	0	0	0	
Примици од краткорочног задуживања	0	0	0	0	
4. Укупни приходи и примици (1+2+3)	250,000	0	250,000	145,912	58

Руководство је Преглед прихода и примитака по економским категоријама одобрило 28.02.2022. године

Директор:
Александар Цинцар

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба добити одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Института за стандардизацију Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Институт) дужно је да обезбиједи да финансијски извјештаји за 2021. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине, број 01-08-02-1-1515-1/15, од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно поступати у складу с одлукама о привременом финансирању институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину (Службени гласник БиХ, број 1/21, 22/21, 44/21 и 63/21) и пратећим упутствима, појашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Института.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па стога и за предузимање одговарајућих мјера како би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 16.05.2022. године

Директор

Александар Цинцар